

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΛΑΪΚΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ

Η καθοδήγηση του Κ.Κ.Ε. που είχε στα χέρια της όλο το βάρος του ένοπλου αγώνα, τώρα και ύστερα από την ήττα, που είχε σαν συνέπεια τη σύμπτυξη του Δ.Σ.Ε. στην Αλβανία, παρουσιάστηκαν καινούργια προβλήματα, που έπρεπε να βρεθούν τρόποι για να αντιμετωπισθούν.

Η ηγεσία του Κ.Κ.Ε. είχε τώρα την ευθύνη και την υποχρέωση για την προστασία και την τακτοποίηση όλου αυτού του λαού, που είχε εγκαταλείψει τα χωριά και τα σπίτια του, δεν ήταν δυνατόν να συνεχιστεί αυτή η προσωρινότητα. Υπήρχε κι ακόμα ένα σοβαρό πρόβλημα και αυτό ήταν τα χιλιάδες παιδιά, που για να σωθούν από τους βομβαρδισμούς και τον πόλεμο είχαν συγκεντρωθεί στην Αλβανία.

Αυτά τα επείγοντα και σοβαρά προβλήματα λύθηκαν με τη βοήθεια και την κατανόηση των κυβερνήσεων των Λαϊκών Δημοκρατιών, έτσι και αποφασίστηκε όλος αυτός ο λαός και τα παιδιά να μεταφερθούν στην Πολωνία, την Τσεχοσλοβακία, τη Ρουμανία και την Ουγγαρία. Στη Βουλγαρία βρισκονταν πρόσφυγες και παιδιά από τη Θράκη και τον Έβρο. Η απόφαση ήταν, ότι έπρεπε όλοι να φύγουν από την Αλβανία, διότι δεν υπήρχαν οι προϋποθέσεις και οι συνθήκες διαβίωσης, αλλά και για να μη δημιουργούνται προβλήματα με την Ελλάδα. Κατά πρώτο λόγο ήταν να φύγουν τα παιδιά, έτσι και με αεροπλάνα επείγοντως μεταφέρθηκαν στην Ουγγαρία, διανεμήθηκαν σ' όλες τις χώρες των Λαϊκών Δημοκρατιών και ταχτοποιήθηκαν όλα σε παιδικούς σταθμούς.

Οι δυνάμεις του Δ.Σ.Ε. θα πήγαιναν στη Σοβιετική Ένωση.

Ο υπόλοιπος κόσμος που βρισκότανε στη Σκόδρα και άλλες πόλεις της Αλβανίας θα μεταφέρονταν επίσης στις χώρες των Λ. Δημοκρατιών, επειδή οι πρόσφυγες ήταν αρκετές χιλιάδες δεν ήταν δυνατόν να φιλοξενηθούν σε μόνο μία χώρα.

Για όλον αυτό τον κόσμο είχε προετοιμαστεί με σχολαστική λεπτομέρεια για την όσο μπορούσε ανώδυνη ταλαιπωρία για το μακρινό αυτό ταξίδι. Κανονίστηκαν όλοι κατά γκρούπες και σε ποιά χώρα θα πήγαινε η κάθε γκρούπα.

Για όλους τους Ασπροκκλησιώτες που είχαν μαζευτεί στη Σκόδρα, είχε κανονιστεί ότι όλοι μαζί θα πάνε στην Ουγγαρία. Όλους τους ειδοποίησαν να είναι έτοιμοι όταν θαρθεί η ώρα να ξεκινήσουν, με συγκεντρωμένα σε δέματα ότι θα έπαιρναν μαζί τους.

Στις 15 του Οκτώβρη 1949 όλα ήταν έτοιμα. Τους έβαλαν στα αυτοκίνητα και κατά τα μεσάνυχτα έφτασαν στο Δυρράχιο. Στην πόλη είχαν σβύσει

τα φώτα και ήταν σκοτάδι, κι αυτό για λόγους ασφάλειας δηλ. όλος αυτός ο λαός ταξίδευε συνομηλεκτικά και παράνομα.

Στο λιμάνι τους περίμενε ένα μεγάλο εμπορικό καράβι ρώσικο, που μέσα στα αμπάρια είχαν διασκευαστεί καταλλήλα με τέσσερις σειρές κρεβάτια με σανίδια, ήταν εφοδιασμένα για όλους με ξηρά τροφή, κονσέρβες, παξιμάδια, κουλούρια και όταν έβγαιναν στα διεθνή νερά τους δέδναν μαγειρεμένα και ζεστά φαγητά.

Το καράβι ξεκίνησε από το Δυρράχιο πριν ξημερώσει για να μη γίνει γνωστό ότι φεύγουν οι Έλληνες πρόσφυγες, με προορισμό το Δάντιγκ της Πολωνίας. Το ταξίδι αυτό που κράτησε 12 μέρες, πέρασε από το Γιβραλτάρ και τη Μάνχη, όταν περνούσαν από σημεία ελέγχου, κατέβαιναν όλοι στα αμπάρια και από πάνω το έκλειναν και το σκέπαζαν με τα καραβόπανα.

Όταν έφτασαν στην Πολωνία ήταν κουρασμένοι και εξαντλημένοι από το πολυήμερο θαλασσινό ταξίδι και που οι περισσότεροι ίσως για πρώτη φορά να ταξίδευαν. Μαζί με τους Ασπροκκλησιώτες ήταν και οι κομποχωριανοί από του Τσαμαντά, του Λιά και το Βαβούρι.

Κάθισαν λίγες ώρες να ξεκουραστούν, τους έδωσαν φαγητό και σε συνέχεια ανέβηκαν στο τρέινο για την Ουγγαρία, περνώντας από την Τσεχοσλοβακία, οι χωριανοί θυμούνται τους πρόσφυγαν πολλά αλλά και πάρα πολύ ωραία μήλα, μαζί και διάφορα τρόφιμα για το ταξίδι. Το τρέινο φθάνοντας στην Ουγγαρία σταμάτησε στη Βουδαπέστη, όπου ήταν και ο προορισμός τους. Και εδώ κατέβηκαν στη φιλόξενη τούτη χώρα που θα καθίσουν γύρω τα πέντε χρόνια και που και σήμερα μετά πολλά χρόνια δεν ξέχασαν πόσο καλά πέρασαν και με ευχαρίστηση τα μολογάν, αλλά και όποιοι πήγαινον στην Ουγγαρία σαν τουρίστες, επισκέφτονται το χωριό Μπελογιάννη που τόσο καλά πέρασαν τα χρόνια που έζησαν εκεί.

Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Φθάνοντας οι πρόσφυγες στη Βουδαπέστη τους παρέλαβαν οι ουγγρικές υπηρεσίες περίθαλψης και αντιπρόσωποι της Κ.Ε.Π.Ε. (Κεντρική Επιτροπή Προσφύγων Ελλάδος). Τους χώρισαν σε τέσσερις γκρούπες, όλοι οι Ασπροκκλησιώτες στην ίδια γκρούπα, και τους εγκατέστησαν γύρω στη λίμνη Μπολάτο, σε μεγάλα κτίρια, σε βίλες και άδειες κατοικίες. Η τροφοδοσία τους ήταν κοινό συσσίτιο για όλους με πολύ καλό φαγητό τρεις φορές την ημέρα, πολύ